

**Latvijas Dabas
fonds**
ldf@ldf.lv

**Latvijas Ornitoloģijas
biedrība**
putni@lob.lv

**Pasaules
Dabas
Fonds**

sadarbībā ar

Pasaules Dabas Fonds
info@pdf.lv

A. god. Kasparam Gerhardam
kaspars.gerhards@zm.gov.lv

2019. gada 23. septembrī

Par grozījumiem Noteikumos par koku ciršanu mežā

Rakstām Jums, lai izteiktu pateicību par diskusiju organizēšanu starp vides NVO un Zemkopības ministriju, šo diskusiju vadīšanu uzticot Jūsu biroja vadītājam Jānim Eglītīm. Tomēr ar nožēlu Jūs informējam, ka Meža departamenta pārstāvju attieksme pret šīm diskusijām bijusi formāla, kas liek domāt, ka noteikumu projekts attiecībā uz galvenās cirtes caurmēra samazināšanu paliks tāds pats, kā tas tika virzīts 2017. gadā, kad ar Jūsu atbalstu tika panākta tā apturēšana.

Par spīti Latvijas meža politikā un Meža likumā noteiktajam ilgtspējīgas mežsaimniecības mērķim saglabāt mežu bioloģisko daudzveidību, noteikumu projekta ietekme uz šo mērķi joprojām nav pilnīgi un objektīvi izvērtēta, lai gan var prognozēt, ka tā būs būtiski negatīva. Gaidāms, ka, augot ciršanas apjomiem, palielināsies kailciršu īpatsvars, mežu fragmentācija, samazināsies vidēja vecuma un vecāku mežu platība un lielu dimensiju koku sastopamība, pieaugs mežizstrādes izpostīto putnu ligzdu skaits. Esam snieguši atsauces uz zinātniskiem pētījumiem gan riskiem, gan nepieciešamajiem risku mazināšanas pasākumiem, taču tas nav ņemts vērā.

Par Meža departamenta objektivitātes trūkumu liecina arī nekoncekvences esošajā noteikumu projekta izvērtējumā. Piemēram, noteikumu projektu plānots attiecināt arī uz valsts mežiem, taču tā ietekme uz šo mežu sociālajām, vides un ekonomiskajām funkcijām nav vērtēta vispār.

Nekoncekvences vērojamas arī tajos aspektos, kas ir vērtēti. Diskusijās Meža departamenta pārstāvji norādīja, ka ticamākais scenārijs ir mežizstrādes apjomu pieaugums par 4%. Tajā pašā laikā Dagna Dubrovskā aprēķini par meža kapitāla vērtības pārmaiņām balstās uz pieņēmumu par valstij nepiederošo mežu "potenciāla pilnīgu izmantošanu", kas nozīmē kopējo mežizstrādes apjomu pieaugumu vismaz par 7% (pieņemot, ka mežizstrādes apjomi valsts mežos nemainās). LVMI "Silava" aprēķini par CO2 piesaites pārmaiņām noteikumu grozījumu ietekmē balstās uz pieņēmumu par mežizstrādes apjomu pieaugumu par 13%. Savukārt, runājot par ietekmi uz vidi, noteikumu projekta anotācijā norādīts, ka "netiek prognozēts, ka mežizstrādes apjoms būtiski palielināsies".

Piekrītam Zemkopības ministrijas organizētajās diskusijās izskanējušajam viedoklim, ka daļa no mūsu priekšlikumiem prasa padziļinātas diskusijas, tāpēc uzskatām, ka racionāli būtu pie jautājuma par galvenās cirtes caurmēra iespējamu samazināšanu, atgriezties tad, kad tiks izstrādātas Meža nozares attīstības pamatnostādnes nākamajam periodam, paralēli sagaidot aizsargājamo biotopu kartēšanas rezultātus un vienojoties par dabas aizsardzības sistēmas pilnveidošanu. Tas ļautu gan pilnvērtīgi izvērtēt visus ilgtspējīgas mežsaimniecības aspektus (ekonomiskos, sociālos un vides), gan veikt piedāvāto grozījumu stratēģisko ietekmes uz vidi izvērtējumu.

Ja Zemkopības ministrija uzskata, ka tomēr nepieciešams vienpusēju ekonomisko interešu nodrošinājumam steigā veikt noteikumu projekta tālāku virzību, tad joprojām uzstājam, ka tas pieļaujams tikai tad, ja noteikumu projektā tiek iestrādāti vismaz šādi risku mazināšanas pasākumi:

1. veicot galveno cirti (visos gadījumos, ne tikai veicot galveno cirti pēc caurmēra), jā saglabā vismaz 30 ekoloģiskie koki uz hektāru;
2. veicot galveno cirti (visos gadījumos, ne tikai pēc caurmēra), jā saglabā vismaz desmit miruši koki uz hektāru;
3. ja vienai fiziskai vai juridiskai personai vienā administratīvajā teritorijā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā ir vairāk nekā 500 ha meža, apšu un baltalkšņu audzes, kas vecākas par 50 gadiem, un citu koku audzes, kas vecākas par 70 gadiem, saglabājamās vismaz 30% apjomā no kopējās meža platības;
4. mežizstrāde jāpārtrauc laikā no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam;
5. noteikumu grozījumus nav pieļaujams attiecināt uz valsts mežiem.

Ar cieņu

Viesturs Ķerus, Latvijas Ornitoloģijas biedrības valdes priekšsēdētājs

Jānis Rozītis, Pasaules Dabas Fonda direktors

Ģirts Strazdiņš, Latvijas Dabas fonda direktors

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU